

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תעז

ערב שבת־קודש
פרשת כי־תבוא
ט"ו באלול ה'תשס"ג

יוצא־לאור על־ידי
מכון ליובאוויטש שעל־יד
צעירי־אגודת־חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

לוח השבוע

ביום זה אומרים: 'גוט יום טוב' (חג שמח)⁸.

תחנון) בפועל, על־דרך ההוראה (אניק ח"י עמי קנו) להכות בסלח לנו אע"פ שמתפלל במניין של חסידי פולין וכדומה שאין אומרים בו תחנון לאחר השקיעה, שלא כמנהגנו, כיוון שהדבר יתלוי רק בזמן אמירת סלח לנו, לא מה שיהיה לאחר־זה". וי"א שהרבי לא מנע אמירת תחנון כיוון

⁸ ע' שו"ע אדה"ז סי' קלא סיד וכף־החיים שם סי' קנא. ובהערת המערכת בישערי הלי' ומנהגי ח"א סי' ע קנח לא דייקו בזה.

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית
דייטש
הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם־משה
וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

יום שני

חיי באלול

מעת אשר נתפרסם אשר יום השמונה-עשר בחודש אלול הוא יום-ההולדת של הבעש"ט [בשנת נח"ת] ושל רבנו הזקן [בשנת קה"ת] – נהגו בכמה מקומות ובפרט בבתי-כנסיות חב"ד לעשות אותו יום התוועדות, בסיפורי מעשי צדיקים, חיזוק בדרכי החסידים בכלל ואהבת-ישראל בפרט, וקבלת החלטות בקביעות עיתים ללימוד התורה – הגגלה והנסתר.¹

החשוב-צדק הוא במיוחד בהי"ב ימים אחרונים דהודש אלול, מח"י אלול עד סוף החודש, שכל יום מהי"ב ימים הוא כנגד חודש אחד מי"ב חודשי השנה, יום לחודש יום לחודש (ח"י אלול – כנגד חודש תשרי, י"ט אלול – כנגד חודש מרחשוון, וכו').²

במניין שהתפלל בו הרבי (אם לא היה חתן וכיו"ב), היו אומרים תחנון ביום זה.³

שבת-קודש פרשת תבוא

ט"ז באלול

מנהג הקוראים בתורה להגביה את קולם בפסוק 'השקיפה' שבסיום 'שני'.⁴

לעליית 'שישי' עולה הבעל-קורא, ומעצמו – בלא קריאה בשמו – ומברך לפניה ולאחריה. לאחר מכן מברכים אותו בשמו כרגיל.⁵

מנהג הקוראים להנמיך את קולם (אך באופן שהציבור ישמע) בקריאת התוכחה, וחוזרים ומגביהים קולם ב"אלה דברי הברית" סיום 'שישי'.⁶

פרקי-אבות – פרקים ג-ד. צ"ע אם יש לומר את המשניות 'כל ישראל' (שלפני הפרק) ורבי חנניה (שבסופו) – לכל פרק בנפרד.⁷

1 נערך בירור יסודי שיחליט כאחד הצדדים על-פי ראייה או מסורת, כפי שביקש הרב, צריך להישאר במצב המקורי שאותו תיאר הרבי בשנת תשמ"א – לומר זאת רק פעם אחת.
2 ספר-השיחות תשי"ג עמ' 179, 177. ספר-השיחות תשמ"ח ח"ב עמ' 634 הערה 8.
3 לקוטי-שיחות כרך כד עמ' 518.
4 כ"ק אדמו"ר מהורשיב הורה לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שלא לומר תחנון ביום זה (ספר-השיחות תשי"ג עמ' 140. בתרגום ללה"ק עמ' קמד), אבל זו במפורש 'הוראה ליחיד' ולא לרבים. וראה (המענה, וההנהגה בפועל אצל הרבי) באוצר מנהגי חב"ד אלול-תשרי עמ' כא-כב. המסופר שם, שפעמים רבות היכה הרבי ביסלח לנו, אף שהיה חתן ובשל כך לא אמרו תחנון (וי"א שאף אמר 'צדקתך' בשבת חיי אלול למרות שהיה אז חתן), ייתכן שטעמו מפני שהכאה (וכשי"כ 'צדקתך') תלויה בתאריך ולא במצב (אמירת

1 לוח כולל-בידי.
2 היום-יום חיי אלול. ספר-המנהגים עמ' 31. לוח כולל-בידי. וראה שערי-אפרים שער ז סעיף כג, 'אוצר מנהגי חב"ד' אלול-תשרי, עמ' יט, ושי"כ.
3 כנה"ג בהגהת ביי סי' תכח, הובא במ"א ס"ק ח, לעניין משנה-תורה במיוחד. פ"ח שם ס"ק ז. אם כי בשער-הכוונות ובפעי"ח הובא שהר"י עלה וקרא את התוכחה בפיו ובקול רם כמנהג חכמי ספרד (ואולי ס"ל לרבתינו שהנהגה זו שלו אינה הוראה לרבים ולדורות, וע"ד לשון אדמו"ר האמצעי "כשאבא קורא, אין נשמעות קללות", היום-יום זו אלול), וראה שו"ת מנחת-אלעזר ח"א סי' סו ד"ה ובפרט – סי' יבין פסח לשבעות; פ"ד, סעיפים נ"א, נ"ב, ושי"כ.
4 ראה סיכום השקו"ט שהיתה בזה אצל הרבי, בגיליון הקודם (תעו) הערה 5. ולכאורה לאור זה (למרות מה שכתבו כל השנים אחרת), כל עוד אין הכוונה (וגם לא

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ט"ו באלול ה'תשס"ג – כ"ב באלול ה'תשס"ג

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
א'	ט"ו באלול	ה' מלוה ולוה. פרק ד-ו.	ה' עדות. פרק יב.	מ"ע קמב.
ב'	ט"ז באלול	פרק ז-ט.	פרק יג.	מל"ת רלט.
ג'	י"ז באלול	פרק י-יב.	פרק יד.	מ"ע קצט. מל"ת רמ.
ד'	י"ח באלול	פרק יג-טו.	פרק טו.	מל"ת רמא. רמב.
ה'	י"ט באלול	פרק טז-יח.	פרק טז.	מל"ת רלה.
ו'	כ' באלול	פרק יט-כא.	פרק יז.	מל"ת רלו.
ז'	כ"א באלול	פרק כב-כד.	פרק יח.	מל"ת רלז.
ח'	כ"ב באלול	פרק כה-כו.	פרק יט.	מ"ע קצח.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זמן זריחת החמה	זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	לפני הזריחה	לפני 72 ד'							
א', ט"ו באלול	4.19	5.09	5.31	6.26	9.28	12.37	1.08	6.51.2	7.16
ב', ט"ז באלול	4.20	5.10	5.32	6.27	9.28	12.37	1.08	6.49.9	7.14
ג', י"ז באלול	4.21	5.11	5.33	6.27	9.28	12.36	1.07	6.48.5	7.13
ד', י"ח באלול	4.22	5.11	5.33	6.28	9.28	12.36	1.07	6.47.2	7.12
ה', י"ט באלול	4.23	5.12	5.34	6.29	9.28	12.35	1.06	6.45.9	7.10
ו', כ' באלול	4.24	5.13	5.35	6.30	9.28	12.35	1.06	6.44.6	7.09
ז', כ"א באלול	4.25	5.14	5.35	6.30	9.29	12.35	1.05	6.43.2	7.08
ח', כ"ב באלול	4.25	5.14	5.36	6.31	9.29	12.34	1.05	6.41.9	7.06

* הזמנים מתייחסים לאזור השפלה. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ו בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת תבוא	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	צה"ש	דה"ינ	צה"ש	דה"ינ	צה"ש	דה"ינ	צה"ש	דה"ינ
תבוא	6.14	7.25	6.29	7.27	6.21	7.27	6.31	7.27
נצבים-וילך	6.05	7.16	6.20	7.18	6.11	7.17	6.22	7.18

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן
מור"ל: מכון ליובאוויטש שע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז
יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב
כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169
ISSN 0793-7474 אינטרנט: http://chabad.org.il דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

הכול צפוי

הכול צפוי והרשות נתונה ובטוב העולם נידון והכל לפי רוב המעשה
(פרק ג, משנה ט)

פירוש רבנו עובדיה מברטנורא: הכול צפוי – כל מה שאדם עושה בחדרי חדרים גלוי לפניו.
פירוש כ"ק אדמו"ר:

הכל צפוי – ידועה שיטת הבעל-שם-טוב בעניין השגחה-פרטית, שההשגחה היא על כל פרטי הנבראים, גם בדומם, צומח וחי. ומפשטות לשון משנתנו משמע כשיטה זו: "הכול", כל פרט ופרט שבבריאה, עד לפרט הכי קטן שבה, "צפוי" ומושג בהשגחה פרטית.

(משיחת שבת-קודש פרשת כי-תבוא היתשמי' – בלתי מוגה)

רבי יוסי אומר כל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות וכל המחלל את
התורה גופו מחולל על הבריות (פרק ד, משנה ו)

פירוש רבנו עובדיה מברטנורא: כל המכבד את התורה – הדורש החסרות והיתרות שבתורה ומראה טעם על כל קוץ וקוץ ולומר שאין בה דבר לבטלה, אין לך כבוד תורה גדול מזה, אי-נמי המכבד ספר-תורה ומכבד לומדי תורה והעוסקים בה – כל אלו בכלל מכבד את התורה הן.

פירוש כ"ק אדמו"ר:

על רבי יוסי מסופר במדרש שמטרוניא (שרית נכרית) היתה מציעה לפניו שאלות שונות, ורבי יוסי היה עונה לה בהסברים שכליים. ואם כי יש מקום לומר שלא היה צריך לענות לנכרית (מאחר ששאלותיה לא היו נוגעות לקיום שבע מצוות בני נח (שאז היה חייב להשיבה)), בכל-זאת ענה לה. כי באם היה אומר שאין לשאלתה הסבר שכלי, לא היתה התשובה מתקבלת והיתה יוצרת אצלה יחס של היפך הכבוד לתורה. ומאחר שרבי יוסי רצה שהתורה תהיה מכובדת גם בעיני אומות העולם, לכן השיב לה תמיד תשובה שכלית.

כל המכבד את התורה – היינו שמשתדל שהתורה תהיה מכובדת גם אצל אומות העולם. גופו מכובד – מכיוון שמדובר גם באומות העולם, שאין להן כל קשר לנשמתו של יהודי, מדרייק התנא שרק גופו, "הנדרמה בחומריותו לגופי אומות העולם", הוא המכובד עליהן. על הבריות – הכוונה ל"בריות בעלמא", היינו אלה שאין להן כל מעלה פרט להיותן בריותיו של הקב"ה, וזה כולל גם אומות העולם.

וזהו ההמשך של מאמר זה למה ששינינו במשנה הקודמת "אל תעשיה עטרה להתגדל בה ולא קרדום לחתוך בה": במאמר זה מדובר על "עטרה" ו"קרדום" המותרים על-פי דין, אלא שהתנא מזהיר עליהם (במידת חסידות) משום היותם היפך כבוד התורה; ובהמשך לזה מלמדנו רבי יוסי על דרגה נעלית יותר בכבוד התורה – להשתדל שתהיה מכובדת גם בעיני העמים.

(משיחת מוצאי שבת-קודש פרשת קורח היתשליח – בלתי מוגה)

זה הזמן לחשבון-נפש כללי ובמיוחד בנוגע לפנימיות התורה

"חיי אלו" מכנוס חיות בא"ל ובעבודה של "אני לדודי ודודי לי",
ומזה ממושיכים חיות רוחנית על כל השנה כולה □ יהודי צריך
לדעת שלכל מקום שהוא בא הרי זה בהשגחה פרטית, שכן זהו
המקום שעליו להאירו □ ועל-ידי שימושך אור בעולם, יוכה
לחצלה גם בלבושי המבנע □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

א. ח"י אלו הוא יום הולדתם של מורנו הבעש"ט ורבינו הזקן.

בנוגע ליום הולדת הבעש"ט שהיה בח"י אלו, אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר באחת ההתוודויות, שח"י אלו הוא יום הולדתו של

הבעש"ט בגופו, בנפשו, וגם בהתגלותו בעולם – שזהו עיקר חידושו של הבעש"ט, שנתגלה בעולם.

וכן גם בנוגע לרבנו הזקן, שמלבד יום הולדתו בגופו, אירעו ביום זה כמה וכמה עניינים הקשורים בו.

ב. "והימים האלה נזכרים ונעשים":

איתא בכתבי האריז"ל, שימים שיש בהם עניין מיוחד, הנה בכל שנה ושנה כשמוזכרים אותם – נזכרים – זיכרון הראוי לשם זה על-פי תורה, אי ונעשים – שנמשכות עוד הפעם ההמשכות שנמשכו בפעם הראשונה: בט"ו

בספר לבי-דוד (להחיד"א) פכ"ט.
5) שיחת ח"י אלו תש"ה בהתחלה (סה"ש תש"ה עמ' 122). וראה 'תורת-מנחם – התוודויות' חיד"ד עמ' 302. וש"נ.
6) ראה גם ר"ד ח"י אלו תש"ז ס"ג (סה"ש תש"ז עמ' 154). וש"נ.
7) סימן יד.

1) מכאן עד סו"ד – נדפס גם בלקו"ש ח"ב עמ' 636 ואילך (במהדורה מתורגמת ללה"ק – עמ' 310 ואילך).
2) שיחת כ" כסלו תרצ"ג ס"ב (לקו"ד ח"א לב.ב.).
3) אסתר ט.כח.
4) ראה הרמ"ז בספר תיקון שובבים. הובא ונת'

כל סוף לכוא בגילוי – ניתוספים העניינים.

ג. והנה, ידוע המשל המובא בחסידות⁸, לאחד שיש לו אוצר חתום שלא ראהו, אבל מכיוון שהוא יודע שהאוצר שלו, ומפתחות האוצר נמצאים בידו, וביכלתו לפתוח את האוצר מתי שירצה, הנה אף שכרגע אינו רואה את האוצר, מכל-מקום הרי הוא בשמחה גדולה⁹.

וכמורכב בנידון-דידן: כיוון שהמפתח נמצא בידו, ומתי שנרצה יכולים אנו לפתוח את האוצר, גם "היום, אם בקולו תשמעו"¹⁰, בשעת חרא וברגעא חרא – הנה אפילו שאין הדבר אצלו בהרגש, הרי הידיעה כשלעצמה, והוודאות שבפנימיות יש לנו זאת, צריכה לפעול עילוי.

ד. כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר¹¹, שפעם היה ח"י אלול מהמועדים הנסתרים; הרבי ה"צמח צדק" גילה זאת לבניו הקדושים. כ"ק אדמו"ר מהר"ש היה רגיל בח"י אלול כשחל בשבת, או בשבת שלפני ח"י אלול – לומר מאמר חסידות של רבינו הזקן. ואחר-כך נעשה ח"י אלול¹² מועד גלוי.

עניין זה צריך ליתן כוח לכל אחד, שהעניינים שבפנימיות, יהיו יכולים להמשיכם בגילוי. וכאמר, שח"י אלול מכניס חיות באלול ובעבודה של "אני לדודי ודודי לי", ומה ממשכים חיות על כל השנה בעניינים הרוחניים, ובמילא זה מתגלה על כל השנה גם בהעניינים הגשמיים, בבני, חיי ומוזוני רוויחא.

* * *

ה. בשנת תרצ"ז סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר¹³, שאביו, הרבי (מהורש"ב) נ"ע התייגע פעם מאוד באחד ממאמרי אביו אדמו"ר מהר"ש, ומשום כך לקחו אביו להיכל המשיח – היה זה בח"י אלול תרנ"ב – והוא – הרבי נ"ע – שמע שם שבע תורות מהבעש"ט.

הרבי (מהורש"ב) נ"ע חזר על כל התורות בלשונן, וכ"ק מו"ח אדמו"ר חזר אז – בשנת תרצ"ז – רק על תוכן התורות¹⁴.

התורה הראשונה שאמר מורנו הבעש"ט אחרי קבלת-שבת, היתה:

"והיה כי תבוא א"ל הארץ גווי" – ארץ מלשון מרובה, כי בתיבת ארץ יש פירושים: א) כדאיתא במדרש¹⁵ "למה נקרא שמה ארץ, שרצתה לעשות רצון קונה", ב) וארץ לשון מרובה¹⁶, "והיה כי תבוא אל הארץ" –

כשתגיע להרצון ומרובה "אשר וגו' נתן לך", שהוא מתנה מלמעלה בירושה בכל אחד מישראל, צריכה להיות העבודה של "וישבת בה" – להביא הדברים בהתיישבות, "ולקחת גו' ושמט בטנא" – להלביש אורות בכלים, "והלכת אל המקום" – הוא עניין ההשגחה פרטית, יהודי כשהוא הולך ממקום למקום אין הוא הולך בעצמו, אלא ההשגחה העליונה מוליכה אותו, והכוונה היא – "לשכן שמו שם", לפרסם אלוקות בעולם.

אחרי תפלת ערבית חזר מורנו הבעש"ט שנית על תורה זו, והוסיף: "והיה כי תבוא גו" – בכדי שתגיע לרצון כו', זהו על-ידי – "לשכן שמו שם" – מסור נפשך על פרסום אלוקות, על-ידי עשיית ברכה ואמירת פסוקי תהילים.

8 ראה לקו"ת דברים א.ב. וראה גם סה"מ תרכ"ז (הוצאת תש"ס) עמ' תסו. וש"נ.
9 ראה תו"א ס"פ בראשית.
10 תהילים צה. וראה סנהדרין צח, סע"א.
11 שיחת ח"י אלול תש"ב (סה"ש תש"ה עמ' 123).
12 סה"ש תרצ"ז עמ' 190 ואילך. וראה כתר-שם טוב (הוצאת תשנ"ט) בהוספות סתי"ט

ולקחת מראשית כל פרי האדמה (כו,ב)

אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שביכרה... אומר הרי זה ביכורים (רש"י)

"אדם יורד לתוך שדהו" – הקב"ה נכנס לכרם עם ישראל;

"ורואה תאנה שביכרה" – ילד או ילדה הנכנסים לגיל מצוות (או אדם מבוגר שזה עתה התקרב לתורה);

"אומר, הרי זה ביכורים" – הוא מצווה ומבקש שיחנכו ילד זה לתורה ומצוות, שיביאוהו "לבית המקדש".

ומי שעוסק בכך, וזכה ש"בת קול מברכתו... תשנה לשנה הבאה" (רש"י פסוק טז) – כלומר, הוא יזכה לקרב עוד ועוד יהודים ולהביאם "לבית-המקדש".

(לקוטי שיחות כרך ט עמ' 159)

והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם (כו,ב)

"והלכת אל המקום" – כשיהודי מגיע למקום מסויים;

"אשר יבחר ה' אלוקיך" – עליו לדעת כי הוא איננו הולך לשם מדעת עצמו, אלא ההשגחה העליונה היא שמוליכה אותו;

"לשכן שמו שם" – כדי שיפרסם שם אלוקות.

(היום יום עמ' פח)

השקיפה ממעון קדשך... וברך את עמך את ישראל (כו,ט)

כמה גדול כוחן של עושי מצווה, שכל השקפה שבתורה ארוכה, וזה בלשון ברכה (ירושלמי מעשר שני פ"ה)

קללה שנהפכה לברכה גדולה יותר מסתם ברכה. כידוע, שכאשר הגבורה מתמתקת ונהפכת לחסד, אזי החסד נמשך באופן של גבורה, כלומר, בהתגברות ובחוזק. וכמאמר חז"ל (ב"ר פ"א) ש"טוב מאוד" "זה מלאך המוות" – כאשר המלאך המוות נהפך לטוב, אזי אין הוא טוב רגיל אלא "טוב מאוד".

(אור-התורה דברים עמ' תתרמד)

* * *

כמה גדול כוחן של עושי מצווה... אמר רבי יוסי בר חנינא: ולא עוד, אלא שכתוב בו היום הזה (ירושלמי מעשר שני פ"ה)

רבי יוסי בר חנינא מוסיף על דברי תנא קמא, שאין הדבר כן רק במצוות ביכורים, אלא כן הוא בכל זמן ובכל מקום: קיום המצוות הופך את הקללה לברכה.

(ספר המאמרים ת"ש עמ' 155)

פרשת כי-תבוא

והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך (כו,א)

"והיה כי תבוא אל הארץ" – כאשר אתה קם בבוקר ו"בא אל הארץ" מחדש, כלומר, נשמתך חוזרת לאותו מקום בעולם שעליך לעשות ממנו "ארץ ישראל";
 "אשר ה' אלוקיך נותן לך" – הקב"ה מחזיר לך את נשמתך;
 "ולקחת מראשית כ"פ פרי האדמה" – עליך לתת שבה והודיה לקב"ה על כך באמירת "מודה אני";
 "ושמחת בכל הטוב" – ראוי לך שתשמח על שזכית להיות יהודי ועל שנבראת לשמש את קונך.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת כי-תבוא היתשמ"ח)

* * *

כל מקום שנאמר "והיה", אינו אלא שמחה (ב"ר פמ"ב)

ביאת הארץ רומזת (כאמור) לירידת הנשמה לעולם-הזה, שהיא ירידה גדולה מאיגרא רמא לבירא עמיקתא. אף-על-פי-כן נאמר על כך לשון שמחה, שכן זה רצונו של הקב"ה – "אשר ה' אלוקיך נותן לך". והסיבה היא, שירידה זו היא לצורך עלייה.

(לקוטי שיחות כרך ט עמ' 357)

* * *

והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה...
 ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם (כו,א-ב)

בח"י באלול תרנ"ב זכה כ"ק אדמו"ר הרש"ב לעלות להיכל המשיח ולשמוע שם שבע תורות ממורנו הבעל-שם-טוב. התורה הראשונה הייתה על פסוק זה:

"כי תבוא אל הארץ" – כשיתעורר בך הרצון לאלוקות (ארץ מלשון מרוצה);
 "אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה וירשתה" – אותו רצון הניתן מלמעלה לכל יהודי בתור ירושה;

"וישבת בה" – יש להביא את הרצוא בהתיישבות;

"ושמת בטנא" – ולהמשיך את האור בכלי.

"כי תבוא אל הארץ" – אם רצונך להגיע אל הרצון;

"והלכת אל המקום... לשכן שמו שם" – מסור את נפשך כדי לפרסם אלוקות ולהשכיח את שמו של הקב"ה בעולם.

(היום יום עמי פח)

מדבריו אלה של מורנו הבעש"ט, ש"לשכן שמו שם" זהו על-ידי ברכה ופסוק תהילים, מובן, שעניין זה שייך לכל אחד ואחד, כי לעשיית ברכה ואמירת פסוק תהילים, יש לכל אחד שייכות. וכן מובן גם מאופן אמירת התורה: שתי יהודי צריך לדעת שלכל מקום הוא בא

כיוון שהמפתח נמצא בידינו ויכולים לפתוח את האוצר,
 גם "היום, אם בקולו תשמעו" – הנה ידיעה זו עצמה
 והודאות שבפנימיות יש לנו זאת, צריכה לפעול עליו

התורות הראשונות הנ"ל – כפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר – נאמרו על-ידי מורנו הבעש"ט בהקהל, בנוכחות תלמידיו ותלמידי תלמידיו וכל החסידים, והרבי הוסיף שגם נשמות מעלמא דנוקבא נכחו אז.

ההבדל שבין דבר לנוקבא בנגלה הוא, שאיש דרכו לכבוש, מה-שאי-כן אשה¹⁷. וכך גם בעבודה – ישנן נשמות שדרכן לכבוש, וישנן נשמות שאין דרכן לכבוש, ואף נשמות אלו שאין דרכן לכבוש, שייכות הן להעניין ד"לשכן שמו שם", על-ידי עשיית ברכה ואמירת תהילים או עשיית טובה לזולת – שזוהי שיטת הבעש"ט; לא על-ידי מלחמה, אלא על-ידי תוספת אור באהבת-ישראל.

במלחמה – זקוקים לאיש שדרכו לכבוש, כי אם לא כך, אזי מתריסים מיד כנגד הלוחם: קשוט עצמך ואחר-כך קשוט אחרים¹⁸. מה-שאי-כן בדרך של תוספת אור – שייכים כולם לעשות ברכה, לאמירת פרק תהילים, עשיית טובה לזולת בגשמיות, ובינתיים להכיר את הזולת, לדבר איתו, ולהטיב לו ברוחניות, לקרבו לאביו שבשמים. אלא, שעל זה תובעים מסירות-נפש. וכלשון

1. בחסידות²⁰ מדובר רבות אודות אור, כוח וחיות, שהם עניינים נבדלים זה מזה. אמנם, ישנם עניינים שכשמדברים אודותם בפרטיות מכוונים באמת על עניין פרטי, אבל יכולים לפעמים להזכיר שם עניין פרטי אחד ולכוון על כל העניינים.

וכך מוצאים אנו גם במשניות, שבסדר טהרות ישנן כמה מסכתות, וביניהן גם מסכת טהרות. ובפרטיות כשאומרים "טהרות", הכוונה על מסכת טהרות דווקא, אבל בכללות, נכללות כל המסכתות בשם "טהרות". וכך מוצאים אנו גם בעניין שבעת כוכבי לכת,

17 חסידים כאן ג' סעיפים (המיו"ף).

18 ראה המשך תרע"ב ח"א ע' תפט. ע' תרלג.

19 ח"ג ע' א' שט. ועוד.

17 יבמות סה, ב.

18 ב"מ קז, סע"ב. וש"נ.

19 בהרשימה שנרפסה בבטאון-חב"ד. צייין,

שאחד מהם בפרט נקרא כוכב. ובפרטיות כשאומרים "כוכב", הכוונה רק על כוכב, אבל בכללות נכללים כל שבעת כוכבי הלכת בשם "כוכב"²¹.

ובנוגע לעניינינו:

מה שאומרים על ח"י אלוה שהוא מכניס חיות באלוה, הכוונה היא לא רק "חיות" דווקא, ולשלוש את ה"אור" ואת ה"כוח", אלא הכוונה על שלושת העניינים, אור, כוח וחיות, שכולם נכללים במילת "חיות".

כמו-כן אין הכוונה על עבודת אלוה דווקא, אלא על כל העבודות, שכולן נכללות ב"אלוה".

וכמאמר רז"ל²²: אלוה – ראשית-יבות: אנה צידו ושמתו צ"ך²³, עניין ערי מקלט. ובעבודת האדם זהו קו התורה, כי דברי תורה קולטין הן²⁴.

אלוה – ראשית-יבות: "אני צודי וודי צי²⁵", קו העבודה היא התפילה²⁶, ובפרט בימינו אלו שאין לנו אלא עבודה שבלב זו תפילה²⁷, התופלת²⁸ ומחבר את ישראל לאביהם שבשמים.

אלוה – ראשית-יבות: "איש צדעהו ומנותן צאיבונים"²⁹, קו דגמיצות-חסדים. ובתור הקדמה ויסוד לכל קווים אלו, אלוה – ראשית-יבות: "(ומל ה' אלקיך) את צבך ואת צבב (זרעך)"³⁰ – עניין התשובה. וזוהי כוונתו של ח"י אלוה – שמכניס ב'.

העניינים של חיות, ב' ב' העבודות של אלוה.

* * *

ז. דובר לעיל אודות תורת הבעש"ט על הפסוק "והלכת אל המקום אשר יבחר הוי' אלוקיך לשכן שמו שם", ועל תורתו של הרב המגיד ממעזריטש על הפסוק "מראשית פרי האדמה"³¹,

– תורתו של הרב המגיד נדפסה בספר "אור תורה"³², אשר, כ"ק מו"ח אדמו"ר ואביו הרבי (מהורש"ב) נ"ע, ומסתמא גם הרביים הקודמים, חיבבו ספר זה³³, למרות שהמגיד בעצמו לא כתבו אלא תלמידו –

"והלכת אל המקום אשר יבחר הוי' אלוקיך" – היינו העולם הזה, שהוא המקום בו בחר הקב"ה, כדאיתא במדרש³⁴ על הפסוק³⁵ "שוקי עמודי שם", "שנשתוקק הקב"ה לבראותו", שכאן בעולם הזה דווקא ישנו התענוג שלמעלה.

אבל, אין הפירוש שהכל כבר גמור ומוכן, אלא כמאמר רז"ל "לעשות – לתקן"³⁶, שישראל על-ידי עבודה עושים את העולם הזה דירה לו יתברך, ולשם כך היתה ירידת הנשמה למטה, ירידה מאיגרא רמה³⁷ – נשמות חצובות מתחת כיסא הכבוד³⁸, וגבוה יותר – וירדה למטה, בכדי לעשות דירה לו יתברך.

שזהו תוכן תורת הבעש"ט בעניין "לשכן שמו שם", ותורת הרב המגיד על הכתוב

(21) ראה הקדמת הרמב"ם לפיהמ"ש (ר"ה והחלק השישי – קרוב לסופו). רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ב ה"ז וב"פירוש" שם. פ"ג ה"א וב"פירוש" שם. מלות ההגיון להרמב"ם שער יג.
(22) ראה גם 'תורת-מנחם – התועדויות' ח"ד עמ' 308. וש"נ.
(23) פ"ע"ח שער ר"ה פ"א. שער הפסוקים משפטים כא, יג.
(24) מכות י, א.
(25) פ"ע"ח שם. שעה"פ שה"ש ו, ג.
(26) ראה סהמ"צ להרמב"ם מ"ע ה. ובכ"מ.
(27) תענית ב, א.
(28) ראה פרש"י ויצא לת. ובאוה"ת שם (כרך ה) תתס, ובאילך. סה"מ תש"ט עמ' 79.

(29) אסתר ט, טב. וראה בס' ערוגת-הבושם בשם ס' אמרכל.
(30) בעה"ט ניצבים לו.
(31) כנראה שעניין זה נזכר בהסעיפים החסרים כ"ל הערה 19 (המו"ל).
(32) ריש פרשתנו.
(33) ראה סה"ש תש"ט ס"ע 336 ואילך.
(34) במדבר רפ"י.
(35) שה"ש ה, טו.
(36) ראה פרש"י לב"ר פ"א, ו.
(37) ע"פ לשון חז"ל – תגיגה ה, ב.
(38) זח"ג כט, רע"ב. וראה הנסמך בנצו"ז לוח"א ק"ג, א.

שיתן הוראה למזכירות חב"ד בירושלים, להעניק לי זוג תפילין ממוצעים (לא גדולים ולא קטנים) כי כמו שאמרתי, הנני פנסינור, ולפאת יוקר השערים ובפרט בארצנו-הקדושה שכספנו כסף-ישראלי כמעט מאבד את ערכו, לא כל אחד ידו משגת לקנות אפילו את הרברים הנחוצים ביותר...

"בזכות מצווה גדולה זו, הקדוש-ברוך-הוא יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים, ויתמיד בבריאותו תמיד אמן.

אני מבקש את סליחתו על הטרדה הזו ומברך את כ"ק ואת ב"ב בברכת שלום.

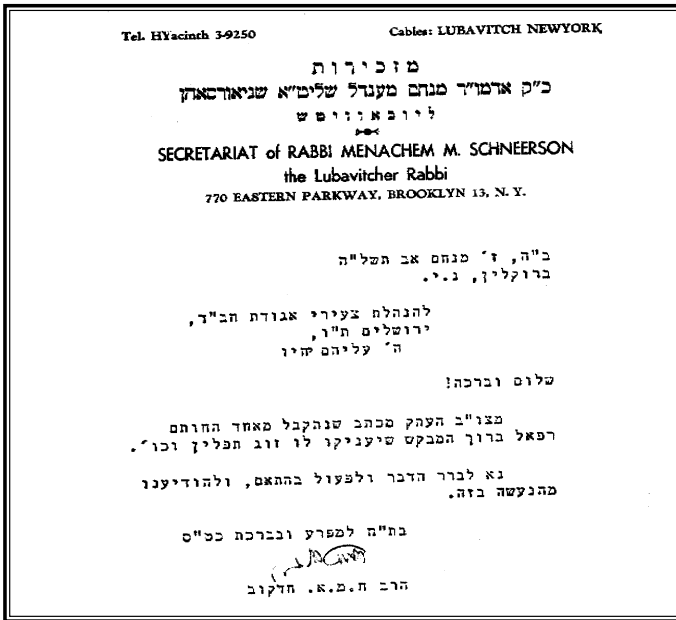
"בברכה נאמנה

"דפאל ברוך".

את המכתב העביר הרבי למזכירו הרב חודוקוב אשר שיגרנו להנהלת צא"ח בירושלים, בבקשה לטפל בנושא ולדווח לאחר מכן על התוצאות.

וברצוני להביע את הסיפוק הרב ואת התפעלותי הרבה, לראות את הבחורים, בחורי-חב"ד, עומדים ברחובות ירושלים, ומזכים את הרבים, בהנחת תפילין. הנה כמה פעמים נודמגתי לעבור במקום שהבחורים עומדים, ומבקשים את העוברים והשבים, להיכנס לכניסה הרחבה של מלון במרכז-העיר, ולהניח תפילין ולברך את הברכה המתאימה, וגם לקרוא מהדף המודפס את קריאת – 'שמע ישראל'. עשיתי זאת ברצון וליבי התמלא שמחה וששון לאחר מכן התפללתי בליבי לשלומם ולבריאותם של האדמו"ר שליט"א כי ממנו יצא הדבר... לזכות את הרבים, זו מצווה גדולה מאוד.

"הנני פנסינור מבנק ברקליס, בו עבדתי 36 שנה ברציפות. כרגיל כשעובדים עם גויים, זמן רב כל כך ארוך, אלוקים שיסלח לנו, לא היה זמן וגם האמצעים, להתמסר לתורתו הקדושה. "בקשתי לכ"ק האדמו"ר, אם אפשרי הדבר,

'מבצע תפילין'

במסגרת מדור זה עסקנו פעמים אחדות בנושא 'מבצע תפילין' □ להלן שלוש התייחסויות נוספות לנושא

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

זוג תפילין לפנסיונר ירושלמי

על-פי רוב אנו מודעים ל'מבצע תפילין' ועוללותיו מן הצד שלנו, כלומר של המזכים. ואמנם במשך השנים נאספו אין-ספור סיפורים על יהודים שקיום המצווה עורר את ליבם ואף גרר אותם לקיום מצוות נוספות. מעטות הן, באופן יחסי, ההזדמנויות לקבל רשמים על המבצע מן הצד השני, של המזוכים. הנה מכתב שנשלח אל הרבי בי"ז בתמוז תשל"ה, על-ידי יהודי תושב ירושלים ושמו רפאל ברוך:

"כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א,

"ברוקלין, ניו-יורק.

"כ"ק אדמו"ר, שלום וברכה!

"בשמחה רבה אני כותב לכ"ק את מכתבי זה

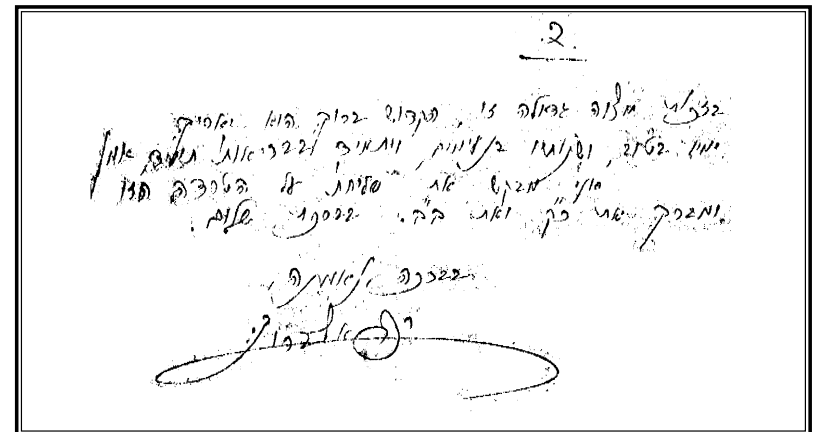
בכ"ז בניסן תש"ל נכנסו התמימים שיחי' השבים לארץ-הקודש לחדרו הקדוש של הרבי. הרבי השמיע לפניהם שיחה ארוכה על תפקידם. בין השאר אמר להם (שיחות-קודש תש"ל כרך ב עמ' 119):

ולפעול בהנוגע 'מבצע תפילין' שם, אך רק בזמנים ואופנים שלא יגעו לגמרי (כליל) בהתמדה ושקידה וכל ענייני הישיבה; שזהו עניינם (לכלל לראש"י) העיקרי.

תזכורת קבועה

במכתביו של הרבי לאנ"ש, גם בנושאים פרטיים, הופיע כמעט דרך-קבע המשפט הבא:

בטח משתתף (וישתתף ביתר שאת) במבצע תפילין.

"מראשית פרי האדמה" בעניין עבודת הברורים, שעל-ידי זה עושים את הדירה. התורה.

בוודאי צריך להיות חשבון בכל תרי"ג המצוות, בכל הפרטים וההקדוקים, ואדרבה – * * *

ח. אודות³⁶ הימים שמח"י אלול עד ראש-

מדברי הבעש"ט, ש"לשכן שמו שם" זהו על-ידי ברכה ופסוק תהילים, מובן שעניין זה שייך לכל אחד ואחד, כי לעשיית ברכה ואמירת פסוק תהילים כל אחד שייך

להיות בשלימות עוד לפני ח"י אלול. והחל מח"י אלול – התגלות תורת החסידות – הסדר הוא על-דרך "אבן כמאי הווי זהיר טפ"י"³⁷, זהיר מלשון זהירות ובהירות, שעל-ידי זה מאיר לו בכל ענייניו – צריך להיות עיקר וחיות החשבון בנוגע ללימוד פנימיות התורה, לא רק בנוגע ללימוד בלבד, אלא גם בנוגע להנהגה על-פי חסידות, ד"גדול תלמוד המביא לידי מעשה"³⁸,

וזה יאיר את חשבון הנפש גם בכל ענייניו. והרי החשבון מביא את הקבלה טובה על להבא – שיהיה "יפוצו מעיינותיך חוצה", ב"חוצה" שלו, וגם בחוצה ממש, שעל-ידי זה אתי מר, מלכא משיחא"³⁹, במהרה בימינו.

(קטעים מהתוועדות שבת-קודש פרשת כי-תבוא, ח"י אלול ה'תשט"ז, *תורת מנחם – התוועדות' ה'תשט"ז, חלק שלישי (ז' עמ' 193-201)

השנה, אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁴⁰, שהם י"ב ימים של חשבון הנפש על השנה החולפת, יום לאחר יום לאחר.

והנה, דובר לעיל (ס"ט בגוף השיחה) בעניין "עשר קדושות הן", שישנן בעולם, שנה ונפש. גם בתפילה, שהיא "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה"⁴¹, ישנן המדרגות הנ"ל. בכללות הרי זה החילוק בין תפילה דחול שבה מופיעות בקשות צרכיו של אדם, לבין תפילה דשבת, שהיא רק שבוהו של מקום, והיא תפילה שבתפילה.

וכמו כן בתורה – הרי זה החילוק שבין גליא לתורה, שהיא אילנא דטוב ורע, כיוון שבגליא התורה מדובר אודות עניינים גשמיים, שזהו עניין הברורים, לבין פנימיות התורה, "אילנא דחיי"⁴², שמדברת רק אודות אלוקות, והיא תורה שבתורה.

ועיקר חשבון הנפש בי"ב הימים מח"י אלול

39) סעיף זה נדפס גם בלקו"ש ח"ב עמ' 389 ואילך (מהדורא מתורגמת ללה"ק – עמ' 91 ואילך).

40) שיחת ח"י אלול תש"ג (סה"ש תש"ג עמ' 177-9).

41) יוצא כח"ב. וראה זוהר ח"א רטו, ב. ח"ג שו"ב.

42) זח"ג קכד, ב (ברע"מ).

43) שבת קיח, סע"ב. וראה תניא אגה"ק ס"ו.

44) ראה 'תורת מנחם – התוועדות' ח"א עמ' 193-201

36) וש"נ.

37) קידושין מ"ב, וש"נ.

38) ראה אגה"ק דהבעש"ט הידועה (כתר-סם טוב בתחלתו. ובכ"מ).

39) שיחה זו הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר בלה"ק, ונדפסה בבטאון-חב"ד חוברת טו' עמ' ד ואילך.

40) ולאח"ז בהוספות ללקו"ש ח"ט עמ' 337 ואילך.

41) במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

"לאלתר לגאולה" פירושו תיכף ומיד ממש!

ההכרזה הייתה לפני כמה שנים ו"עדיין לא בא"?

עיקר עבודתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו היא – לקרב ולמהר את הגאולה, כפי שהכריז ופירסם ב"קול קורא": "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה". [...] אמנם כאן באים אלו אשר "תואנה הם מבקשים", וטוענים: הכרזה זו – "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה" – היתה לפני כמה וכמה שנים, ואף-על-פי-כן "עדיין לא בא", ואם-כן, הפירוש ד"לאלתר לגאולה" אינו מוכרח להיות באופן דתיכף ומיד ממש! ובכן, טענה זו היא טענתו של ה"מלך זקן וכסיל" וכל אלו שטוענים טענה זו – הם שלוחיו של ה"מלך זקן וכסיל" אשר מתלבש בדרכיהם... ועל-אחת-כמה-וכמה כאשר הם טוענים זאת מתוך "געשמאק", רחמנא-ליצלן – שאז, ה"חורבן" ד"עולם קטן זה האדם" הוא באופן חמור ביותר! "לאלתר לגאולה" פירושו – תיכף ומיד ממש, ופשיטא, שזו היתה כוונתו של נשיא דורנו בהכרזתו בשעתו "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", אלא שבעוונותינו הרבים לא זכינו לכך... ולכן, גם לאחר שעברה שנה שלימה מאז שהכריז נשיא דורנו "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה" ועדיין לא בא – המשיך להכריז ולפרסם שצריך להיות "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", וכן המשיך והכריז לאחר שעברו כמה שנים, ובהדגשה – "לאלתר" ממש! וכמו כן בימים אלו – מכריזים "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", "משיח נאר", תיכף ומיד ממש!

האם התשובה איננה תנאי הכרחי לגאולה?

ולאלו הטוענים שבהקדמה לזה צריך להיות עניין התשובה, "לאלתר לתשובה (ועל-ידי זה) לאלתר לגאולה" – הרי המענה לזה בפשטות: עבודת התשובה – אינה עבודה הדרושת משך זמן כו', אלא כדברי הזוהר: "בשעתא חדא וברגעא חדא", ברגע כמימרא! תוכן עבודת התשובה הוא, אמנם, שמקבל על עצמו קיום כל ענייני התורה ומצוותיה, אבל אף-על-פי-כן, אין כאן עניין של התחלקות לתרי"ג פרטים, תרי"ג מצוות התורה, ואפילו לא לשני פרטים, כי אם נקודה אחת בלבד, שלכן אינה מוגבלת בזמן, כי אם בשעתא חדא וברגעא חדא. [...] ונמצא שהעניין ד"לאלתר לתשובה" אינו מעכב כלל וכלל שתהיה הגאולה תיכף ומיד "לאלתר לגאולה" – שהרי בכל מעמד ומצב יכול להרהר תשובה בשעתא חדא וברגעא חדא, ואין שום הגבלה בדבר, אפילו לפני נטילת-ידיים, על-דרך אמירת "מודה אני" [ויתירה מזה, באמירת "מודה אני" ישנם כמה תיבות וכמה פרטים כו', מה-שאין-כן הרהור תשובה, שיכול להיות ברגע כמימרא ממש], ואז – נעשה העניין ד"לאלתר לגאולה", תיכף ומיד ממש!

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת פינחס ה'תשמ"ה,
יתורת-מנחם – התוועדות תשמ"ה, כרך ה, עמ' 2623-2617 – בלתי מוגה)

עצמו. שיחות טלפון רבות קיים הר"ר אורי כהן עם הרב חודוקוב, אשר עודדו לשמור על המוסר הצנוע שרבים (מבית ומבחוץ) התנכלו לו. הנה שני ציטוטים משתי אגרות שקיבל מהרב חודוקוב:

שמחנו לקרוא כי בעזרת השם יתברך מסתדרים ענייני היחדר החדש באופן טוב ובדרכי שלום, ותי"ח ת"ח על תמונת היחדר ששלח לנו, המראה פניהם המאירות של התלמידים שיחיו. פרישת שלום לכל חבריו שיחיו המתעסקים בהחדר.

תשואת-חן על הבשורות טובות באלה העניינים שהוטב מצבם, והבה נקווה אשר בעזרת ה' יתברך, יעלה בידי הנהלת היחדר להתגבר על כל המניעות והעיכובים והמוסד יגדל הלך וגדל, הן בכמות – שיתרבה מספר התלמידים והתלמידות, והן באיכות – החינוך הכשר בלימוד התורה ביראת שמים מתוך הרחבה. חיקו ואמצו. בברכת קבלת התורה בשמחה ובפנימיות לכבוד תורתו ולמשפחתו שיחיו ולכל הנלווים אליו בעבודתו הקדושה.

מסירות-נפש למען ה'חדר'

עשרים וארבעה תלמידים בלבד למדו

מסירות-נפש עד כדי כך שפעם הגיע לניו-יורק לשהות בחצר הרבי, ובדרך ל-770 נודע לו משיחה-טלפונית שיש המתנכלים ל'חדר' המנצלים לשם כך את עובדת העדרו מהמקום. הלה לא היסס – חזר לשרה-התעופה, ועלה על המטוס הראשון להולנד כדי לסכל את המזימה..."

הרב יוחנן ספרנאי שיחי' מכפר-חב"ד העיד כי פעם אחת כשנכנס ר' אורי ל'יחידות' קם הרבי לכבודו! ופעם אחרת, כשנכנס בעיצומה של התוועדות ל-770, הבחין בו הרבי ופנה אליו: "ר' אורי, זאגט [=אמר] 'לחיים!'".

יצוין כי כיום לומדים ב'חדר' זה בהולנד מאות תלמידים.

מינוי ל"התקשרות"

ניתן לקבל את גיליון "התקשרות"
ישירות הביתה באמצעות הדואר.

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים).
מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים).

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:
"התקשרות", מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915

הצלחה רבה בהתלמידים

ב'יחידות' פרטית שזכה לה עם אחרים מבני משפחתו, אור לכ"ט תשרי תשמ"א, בירכו הרבי בענייניו הפרטיים. בין השאר אמר:

...והצלחה רבה ומופלגה בהתלמידים והתלמידות והמושפעים והמושפעות ובפרט המוסד הקדוש התלמוד תורה בבני-ברק, ובאופן דמוסיף והולך ואור ברוחניות ובדרך ממילא תהיה הרחבה גם בעניינים הגשמיים שלו.

[החלק הבא נאמר בידידי - בתגובה לכך שהרמ"א הורה לרבי על \$ 500 שהרבי הוציא עבור הת"ת כמה ימים קודם לכן באמצעות המזכירות]:

תודה אינה מגיעה לי, מגיע לך שאתה נתון לי הזדמנות להשתתף בעניין שהתק מוסר נפש ומצליח בכך.

והיחידות שיהיה פרי טוב בעמלך, עוד יותר מכפי שעד עתה, ובלשון הגמרא (במסכתא ברכות) יהיה "עולמך תראה בחייך" באופן דמוסיף והולך ואור, ושיהיו בשורות טובות.

ה'חדר' בהולנד

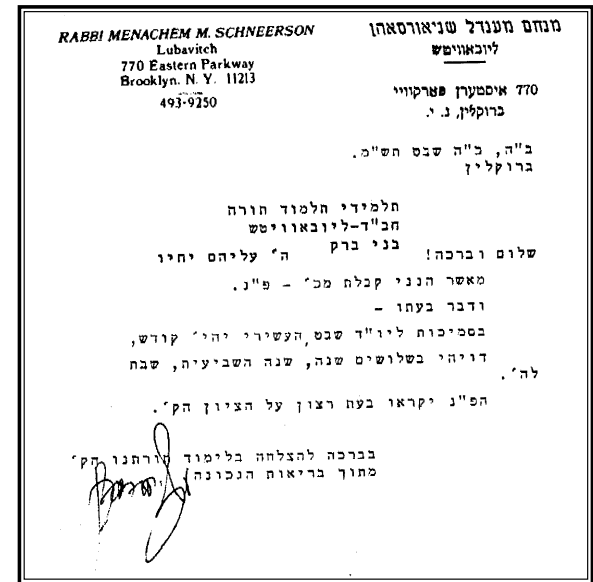
ה'חדר' בהולנד הוקם בחודש תשרי תשל"ה ביוזמתו של המשפיע הרה"ח ר' מנחם-מענדל פוטרפס ע"ה. מקום החדר היה הרב ר' אורי כהן (ז"ל), עסקן יהודי מיוחד (נולד בשנת עת"ר ונלב"ע בכ" בכסלו תשס"א), יהודי בעל מסירות-נפש בלתי רגילה.

כל יהודי חרדי בהולנד שולח כיום את בנו ל'חדר' זה, ששמו 'חדר' ניתן לו על-ידי הרבי

שיש לחבי"ד מכבר, אבל לברר: 1) המרשה משרד החינוך להרשת לפתוח סניפים חדשים. 2) בתנאים המיוחדים דבני-ברק - הכדאי הניל וכל זה כמובן צריך ביור על אתר.

הרחבת ה'צינורות'

מכתב כללי אחד כתב הרבי ביום א' דפרשת וייצא ה' בכסלו תש"מ (נדפס בלקוטי-שיחות כרך כ עמ' 629-628) בקשר להנחת אבן הפינה

חינוך על טהרת הקודש

הרבי "נאבק" למען המשך קיומו ופיתוחו של 'חדר' חב"ד בבני-ברק ומתבטא לגביו - "חס ושלום לסגור" בהשראת הרבי ובעידודו מוקם 'חדר' על טהרת הקודש גם בהולנד. הרבי מאציל שפע ברכות על מנהלי ה'חדרים' רשימה שנייה

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

"חדר חב"ד בבני-ברק"

חדר חב"ד בבני-ברק הוקם בשנת תשכ"ה עם שלושה תלמידים. [חברי ההנהלה שעליהם נמנו הרה"ח הרב משה-יהודה-לייב שיחי' לנדא (כיום אב"ד בני-ברק) הרה"ח הרב יהודה-לייב שיחי' זלמנוב, הרה"ח הרב יעקב הכהן שיחי' כץ, הרה"ח הרב שמעון-משה דיסקין והרה"ח הרב מרדכי גולדשמיד].

יצויין כי כבר בשנת תש"ז, כשדיווח הרי"ל זלמנוב על מגרש שנתרם על-ידי השו"ב ר' נתן בלייכר ז"ל (שו"ב, הניך ישיבות ליטא שהתקרב לאנ"ש ברוסיה ואשר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ אכל משחיתתו) להקמת בית-כנסת חב"ד ברח' הרב קוק, ביקש הרבי לברר אם אפשר לשלב בכניין גם מוסד חינוכי. ואכן, מיד עם הקמת העמותה נרשם בה: "חדר ובית-כנסת חב"ד".

כ"ב באדר תשל"ב כותב הרבי לאחד מחברי ההנהלה (בשולי מכתב פרטי; צילומו ב'מקדש מלך' כרך א עמ' 12):

בברכה לבשורות טובות ובמיוחד מהתפשטות חדר החב"ד בבני-ברק בכמות וגם באיכות.

"העדר המעלין בקודש - מבהיל!..."

באותה תקופה (ראה לקוטי-שיחות כרך ו עמ' 320) כתב הרבי מכתב כללי-פרטי ובו

תבע את ביסוסם של מוסדות חב"ד והחינוך בהם.

בג' בתמוז של אותה שנה שיגר הרבי מכתב כללי-פרטי (נדפס בלקוטי-שיחות כרך ח עמ' 344 ואילך), ובטופס מיוחד שנשלח לאנ"ש דבני-ברק נאמר (פורסם לראשונה ב'התקשרות' גליון כב עמ' 14 מצילום המכתב):

אל הבאים על החתום במכתב מיום כ"ג בסיוון ולכל אחד ואחד מאנ"ש דבני-ברק

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום הניל וכי. והעדר המעלין בקודש (חינוך החב"ד וכי) מבהיל בק"ק [=בקהילת קודש] שלהם - וכפשוטו שעל כל אחד ואחד וכי, וד"ל [=ודי למבין].

...בברכת חג הגאולה - ויהי-רצון שאזכה סוף-סוף לקבל אתחלתא על-כל-פנים - דבשו"ט [=דבשורה טובה] מהם ובנוגע לחינוך דכל אחד ואחד מילדיהם שי' במיוחד ופשוט שאין כוונתי לאמתלאות וכיו"ב.

כל זה היה עקב הבעיות הרבות והקשיים שנערמו בנוגע להתפתחותו של המוסד.

"המוסד היחידי שיש לי בבני-ברק..."

כשביקר הרה"ח הרב יעקב שיחי' כץ בחצר

ניצוצי רבי

הרבי בחודש שבט תש"ל, הזכיר ב'יחידות' את ה'חרד' ושאל שהואיל והמצב מאוד קשה, האם לסגור את ה'חרד'. הרבי אמר בין השאר: יש להשתדל להחזיק את ה'חרד' בכל האפשרויות והכוחות.

ואז התבטא: "המוסד [היחידי] שיש לי בכני-ברק זה ה'חרד'".

בחודש שבט תשל"ו נסע הרה"ח הרב שמעון-משה שיחי' דיסקין אל הרבי ובמהלך ה'יחידות' שלו נסוכו הדברים אודות ה'חרד' (תוכן הדברים, בלתי מוגה כלל, ועל-פי זכרון הנ"ל):

הרבי: מהי הסיבה שאינני מקבל ידיעות אודות התפתחות ה'חרד' וכו'?

הרב דיסקין: אולי מכיוון שישנם חילוקי דיעות בין חברי ההנהלה וכל אחד מושך לכיוון מסויים וכו'.

הרבי: בכל מקום שיש הנהלה ישנם חברי הנהלה ומכיוון שמדובר בכני-אדם הרי "אין דיעותיהן שוות" וישנם חילוקי דיעות, ובכל מתפתחים מוסדות בכמה מקומות הולכים ומתגדלים כו'.

(הפסיק קצת ואמר: "צריך לקחת מנהל בשכר, שזה יהיה כל ענייניו, וככל שיהיו יותר תלמידים יתווסף כפרנסתו, ויהיה זה לטובתו (גם הפרטית) לעסוק

בזה ולהגדילו וכו'." ... ולכאורה הרי רעיון זה מפורש בגמרא (פסחים נב, שמובאת גם ברמב"ם הל' תשובה פרק י הלכה ה') "לעולם יעסוק אדם בתורה אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה – בא לשמה".

* אבל בהל' ת"ת פ"ג ה"ה – הובא בשינוי. וגם כאן בהל' תשובה (ה"א-ב,ד) מדגיש לפני זה השלמה!

הרבי המשיך ואמר: "במבט ראשון תמוה, מדוע לא נאמר תחילה 'לעולם יעסוק אדם בתורה לשמה, ואם אינו יכול – יעסוק על-כל-פנים שלא לשמה!?!".

הרבי חיך וענה: מסתבר כנראה שדרך (רוב) העולם היא שמתחילין משלא לשמה (ראה גם פיה"מ לרמב"ם ר"פ חלק ד"ה והכת החמישית: שים בדעתך כו')!...

<p>RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON Lubavitch 770 Eastern Parkway Brooklyn, N. Y. 11213 493-9250</p>	<p>מונחם מענדל שניאורסאהן ליובאוויטש</p> <p>770 איסטערן פארקוויי ברוקלין, נ. י.</p> <p>ב"ה, כ" שבט חש"מ ברוקלין</p> <p>הנהלה חדר-הלמוד חורה חב"ד-ליובאוויטש אשר בבני ברק</p> <p>ה' עליהם יחיו שלום וברכה!</p> <p>מאשר הנני קבלת מכ' וכו', ודבר בעתו - בסמיכות לר"ה לאילנות ביום הש"ק שבת שירה בשנה השביעית שבת לה'. הפ"נ ששכ" יקרא בעה רצון על הציון הק'.</p> <p>דפוס גבעתיים אורח</p>
---	--

ניצוצי רבי

3) ירעיש בארגון הגג. באם ימצא אנייש בבני ברק ירעיש גם עליהם. מצויב השתתפות אזכיר עה"צ.

הרבי אינו מרפה ובהזדמנות נוספת כותב הוא:

חס ושלום ורחמנא-ליצלן – קיום המוסד והצלחתו שעד-עתה הייתה למעלה מהמשוער (אף שהייתה יכולה להיות יותר בהרבה – לולא תרדמה עמוקה בנידון זה דאנייש שיי בבני-ברק – ומטוב למסור להם זה בשמי ובצער), תלוי בו בעזרת ה'.

אזכיר עה"צ.

רק במסגרת הרשת'

פעם כשיבקש הר"מ אנגלסמן שהרבי יואיל להעניק את נשיאותו ל'חרד' השיב לו הרבי: מצויב בי פעמים חיי שקל. אין זה נהוג לאחרונה – כלל.

(והעיקר שזה ישמש כתירוץ נוסף לכמה בעירו – להמשיך בעד עזר לתלמוד-תורה, וק"ל).

אזכיר עה"צ.

ופעם כששאל האם "להיכנס למסגרת ממלכתי דתי", השיב לו הרבי: אפשר להיות רק במסגרת הרשת (שמפורסם

הרבי שבע נחת

בתקופה מסויימת (בשנים תשל"ו-תשל"ז) שימש כמנהל ה'חרד' הרה"ח ר' שלמה שיחי' גרברציק (כיום בכפר-חב"ד). כשנסע לרבי בקיץ תשל"ז הכניס לרבי דו"ח וכן מחברת של מבחנים שנערכו לכיתה הגבוהה של תלמידי ה'חרד'. כשנכנס ל'יחידות' הוציא הרבי את חבילת המחברות של התלמידים ואמר לו כי הוא שמח מאוד לקבל את הדו"חות והמחברות וישמח לקבל כיוצא-בזה גם להבא.

"חס ושלום לסגור"

מפנה חשוב והתרחבות גדולה החלה לקראת שנת הלימודים תשל"ח. אז נכנס כמנהל הרה"ח ר' מרדכי אנגלסמן ז"ל. המוסד הלך ונתרחב וזכה לשפע של הוראות בכתב כמו גם 'יחידויות'. להלן מקצת הדברים:

בתחילת חודש תמוז תשל"ח כותב לו הרבי בכתב-יד-קודשו: "מאשר הנני קבלת המכתב מיום כ"א סיוון ות"ח על הבשו"ט ע"ד הת"ת ויה"ר [=תשואות חן על הבשורות טובות על-דבר התלמוד-תורה ויהי-רצון] שיוסיפו כהנה וכהנה".

בהודמנויות נוספות כתב הרבי:

1) כפשוט להמשיך

2) חיו לסגור.

<p>RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON Lubavitch 770 Eastern Parkway Brooklyn, N. Y. 11213 493-9250</p>	<p>מונחם מענדל שניאורסאהן ליובאוויטש</p> <p>770 איסטערן פארקוויי ברוקלין, נ. י.</p> <p>ב"ה, תחילת תמוז, ה'תשל"ח ברוקלין, נ. י.</p> <p>הונ"ח אי"א נו"ם עוסק בצ"צ כו' מו"ה מרדכי שיחי'</p> <p>שלום וברכה!</p> <p>מאשר הנני קבלת המכ' מיום כ"א סיוון ת"ח על הבשו"ט ע"ד הת"ת ויה"ר [=תשואות חן על הבשורות טובות על-דבר התלמוד-תורה ויהי-רצון] שיוסיפו כהנה וכהנה".</p>
---	--